Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

20 ИЮЛЬ 1968 Й.
3-йил чиқиши
ШАНБА
№ 168(628).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЭРТАГА — Шаҳар транспорт ходимларининг традицион байрами

Транспорт ходимлари! Пойтахт меҳнаткашлари сизларга меҳнатда янгидан-янги ғалабалар тилайдилар.

Суратдаги бу икки аёл шаҳримиздаги ўнинчи автомобиль ремонт заводининг бўёқчилари Л. Грибова ва Е. Дятловадир. Уз касбининг устаси бўлган бу аёллар ҳар сменада ўнлаб автомашиналарни сифатли бўямоқдалар. Уларнинг ибратли меҳнатидан цех ишчилари ниҳоятда мамнун.

ЖАҲОН СТАНДАРТИ ДАРАЖАСИДА

Пойтахтимиздаги трактор-йиғув заводи коллективи беш йилликнинг учинчи йилида «Т28Х4» маркали янги қудратли трактор ишлаб чиқаришни ўзлаштириш мажбуриятини олган эди. Тракторсозлар белгиланган муддатда ўз мақсадларига эришдилар.

Бу иш завод бош конструктори вазифасини бажарувчи П. И. Попов, слесарлардан И. Ёқубов, И. Шиллер, П. Чучуев каби малакали мутахассислар бошчилигида амалга оширилди. Улар экспериментал цехда янги тракторни йиғишди.

Тўрт қаторлаб пахта терадиган «14ХВ-2,4» агрегати ўрнатиладиган янги тракторнинг олдинги «Т28Х3» тракторидан афзалликлари ҳақида завод бош инженери Р. Г. Нодиров шундай деди:

— Бу совет конструкторлари яратган энг мукаммал трактор бўлиб, унинг сифати жаҳон стандарти даражасидадир. Унинг аввалги «Т28Х3» тракторларидан ва, ҳатто Америка Қўшма Штатларида тайёрланган «Массий Гаррис—555» тракторидан ҳам бир мунча афзалликлари бор. Аввало, кам металл сарфланган ҳолда моторнинг қуввати 40 от кучидан 50 от кучига оширилди. Олд ва орқа кўприклари, капоти, ёритиш ускуналари янгидан ишланган. Америка тракторида бир соатда бир от кучи ишини бажаришга 210 грамм ёқилғи сарфланса, «Т28Х4»да 190 грамм ёқилғи сарфланади. Шунингдек, унинг тезлик диапазонлари соатига 2,83 километрдан 13,91 километргача оширилди. Янги агрегатнинг энг муҳим хусусиятларидан бири унинг пухта ишланганидир. Унинг хизмат муддати ўзидан олдинги тракторга қараганда 6 минг мотосоатга узайтирилган.

Владимир шаҳридаги трактор заводи ёрдамида ишлаб чиқарилаётган янги агрегатлар бирин-кетин «Ташсельмаш» заводига йўл олмоқда. Завод янги тракторларнинг дастлабки партиясини олди.

КОЛОННАДА — ТУРЛИ ЙИЛЛАР АВТОМОБИЛЛАРИ

21 июль куни соат тўққиздан қирқ беш минут ўтганда Чилонзордаги «Халқлар дўстлиги» проспектидан автомашиналар колоннаси йўлга тушади. Автомобиль парадини байроқ кўтарган ўн олти мотоциклчи очади. Улар кетидан мамлакатимиздаги йигирмата заводда ишлаб чиқарилган автомобиль ва автобуслар йўл олади. Парадда Горький автозаводида ишлаб чиқарилган «ГАЗ-а» ва «ГАЗ-аа» автомобиллари, уларнинг «набира»лари ва «чевара»ларини кўриш мумкин.

1934 йилда яратилган «ЗИС-5» автомашинаси Улуғ Ватан уруши йиллари фронтнинг оғир йўлларини босиб ўтди. Ундан ҳозир ҳам мамлакатимизнинг турли бурчакларида фойдаланилаяпти. Байрамда «ЗИС-5» Москвадаги Лихачев номли автозаводда тайёрланган машиналар колоннасининг бошида боради. Бу ерда «ГАЗ-965», «ГАЗ-966», «Москвич-401», «Москвич-412» сингари янги маркадаги машиналарни ҳам кўриш мумкин.

Автомобиль парадида Белоруссия автозаводида ишлаб чиқарилган «БЕЛАЗ-540» ағдарма машинаси ва «Запорожец» ҳам бўлади.

Автомобиллар шаҳарнинг жанубий ғарбидан шимолигача бўлган 22 километрлик маршрутни босиб ўтгунга қадар, байрам қатнашчилари «Ғалаба» паркидаги виставкада янги маркадаги автомобилларнинг намуналарини томоша қиладилар.

Байрамда таксомотор парки ишлаб чиқариш бирлашмаси ва трамвай-троллейбус бошқармаси бадиий ҳаваскорлик тўгараклари томоша кўрсатишади. Автомобилчилар бўлажак шофёрлар—болалар ҳақида ҳам ғамхўрлик қилишди. Улар учун паркда «Эҳтиёт бўлинг — машина!» деган ўйин ташкил қилинади. Кичкинтойлар ҳузурига севимли эртаклардаги қаҳрамонлар меҳмон бўлиб келишади.

В. ИЛЬИЧЕВ,
Шаҳар партия комитетининг штатсиз инструктори.

Пассажирлар ташиш трестининг 1-автопарки коллективи коммунистик меҳнат зарбдори Латиф Ёқубовни ҳурмат қилади. 1-класс шофёри бўлган бу йигит 10 йилдан бери машина рулини моҳирлик билан бошқариб, юзминглаб йўловчини манзилига етказди ва бирор марта ҳам маъмуриятдан ёмон сўз эшитмади.

Ю. Бутусов фотоси.

22 километрлик маршрут

Автомашиналарнинг байрам колонналари қандай маршрутдан боради?

Автомашиналар колоннаси «Халқлар дўстлиги» проспектидан Ғ. Ғулом кўчаси бўйлаб Оқтепа майдонига келади. У ердан Муқимий кўчаси бўйлаб Шота Руставели, Богдан Хмельницкий кўчаларидан ўтиб, Беруний майдони орқали Комсомол майдонига келади ва А. Навоий кўчасига чиқади. Шу ердан маршрутнинг иккинчи босқичи бошланади. Колонна ўз йўлида В. И. Ленин майдони, «Правда Востока», «Пролетар», Пушкин номли, Энгельс ва Ж. Обидова номли кўчалардан ўтади. Кундуз соат 12 да «Победа» маданият ва истироҳат боғига етиб келади.

Колонналарнинг ҳаракат тартиби ҳам белгиланган. Колоннанинг олдида мотоциклчиларнинг шарафли эскорти боради. Ундан кейин ССР Иттифоқи байроғини ва барча иттифоқчи республикалар байроқларини кўтарган ҳолда байроқдор мотоциклчилар — ДОСААФ спортчилари ўтадилар.

Иккинчи колоннада «ГАЗ-а», «ЗИЛ—110» енгил автомобиллари, «Тошкент» ва «Малютка» (Жажжи») микролитражли автомобиллар боради. Учинчи колоннада автобуслар, тўртинчи колоннада Горький автомобиль заводи ишлаб чиқарган автомобиллар. Бешинчи колоннада — Москвадаги Лихачев номли автомобиль заводининг автомобиллари ва ниҳоят олтинчи колоннада — Белоруссия ва мамлакатимизнинг бошқа автомобиль заводлари ишлаб чиқарган гигант автомашиналар ўтади.

МИЛЛИОН ТОННАЛАБ ЮК ТАШИЛАДИ

Республикамиз пойтахтидаги транспорт ташкилотларининг ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун меҳнат вахтасида туриб, 1968 йилда 55 миллион тоннага яқин халқ хўжалиги юклари ва 500 миллион пассажир ташиб беришга аҳд қилганлар. Шу жумладан, автобусларда 270 миллион, трамвайларда 148 миллион, троллейбусларда 75 миллион, таксиларда бир миллион пассажир ташилади. «Главташкентстрой» автомобиль хўжаликларининг автотранспортларида 39 миллион, марказлаштирилган юк ташиш трестининг транспортларида 15 миллион тоннадан ортиқ халқ хўжалиги юклари ташилади.

Саноат корхоналарининг бир куни

ҚУВВАТ ОРТМОҚДА

Чирчиқ дарёсининг сўл соҳилида Қўйлиқ қумшағал карьери учун йил давомида 600 минг кубометр қурилиш материаллари ишлаб чиқарарадиган янги цех, босимли трубалар тайёрлайдиган полигон қуриляпти. Бу объектлар фойдаланишга топширилгач корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати қарийб икки баравар ортади.

Қурилиш ишларини «Главташкентстрой»нинг 3-трестига қарашли 63-қурилиш бошқармаси олиб боряпти, монтаж ишларини эса карьер ишчилари бажаришяпти. Қурилишга зарур бўлган материаллар ва асбоб ускуналар ўз вақтида етказиб берилмоқда. Ишчилар ҳар куни 20—30 кубометрдан бетон ишлари бажаришяпти. Коллектив цехни сентябрь ойида, босимли трубалар полигонини эса йил охиригача фойдаланишга топширишга аҳд қилган.

Смена ва ойлик топшириқларини ортиғи билан адо этиб, беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган машинасоз ишчи Тимофей Игумнов Узбекистон пахтачилик саноати машинасозлиги заводининг пешқадам ишчисидир.

СУРАТДА: Т. Игумнов деталь тайёрламоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

4-ун комбинати коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятни бажариш учун қизғин кураш олиб бориб, ҳар куни 380—400 тонна маҳсулот шу жумладан, 180—200 тонна гурунч, 65—70 тонна ун, 125—130 тонна аралаш ем ишлаб чиқармоқда.

Корхонада кун сайин авж олаётган мусобақада аралаш ем цехи коллективи пешқадамлик қиляпти. Шу цехдаги Р. А. Муҳаммаджонов, Н. Д. Қаюмов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари кунлик топшириқларни 120—130 процент қилиб бажаряптилар.

Коллектив қабул қилган мажбуриятга биноан корхона йил охиригача пландан ташқари 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариши керак. Бу ердаги ҳозирги иш суръатлари коллектив зиммасидаги топшириқни муваффақият билан бажаришидан дарак беряпти. Комбинат ярим йил мобайнида пландан ташқари 1 миллион 450 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

ШУ КУН МАСАЛАСИ

Завод партия ташкилоти ўзининг навбатдаги бюросида корхона цехларида меҳнатни илмий ташкил этишнинг бориши масаласини кун тартибига қўйди. 10-авторемонт заводининг 80 дан ортиқ коммунистлари механика цехи бошлиғи М. Мусаев, автомобиль йиғув цехи бошлиғи С. Мирвалиев, автобус цехи бошлиғи М. А. Халамейзерларнинг ўз цехларида меҳнатни илмий ташкил этиш юзасидан ярим йилда қилинган ишлар ҳақидаги ҳисоботларини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Заводда ишчи-хизматчиларнинг меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиши масаласи ҳам доимо партия ташкилотининг диққат-эътиборида. Яқинда юксак меҳнат унумдорлигига эришган, социалистик мусобақада пешқадамлик қилган бешта бригадага коммунистик меҳнат коллективи номи берилди. Булар орасида В. П. Живилькин бригадаси ҳам бор.

Аҳил коллектив янги прицеплар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, янги ускуналар ўрнатиш ва улардан унумли фойдаланиш туфайли катта иқтисодий фойда кўрмоқда.

МАВСУМ АРФАСИДА

«Ташкентвино» заводида ишлаб чиқарилаётган хуштаъм виноларга бутун республикамизда эҳтиёж катта. Бу ерда тайёрланаётган «Ўзбекистон», «Алиатика», «Столовое» винолари Иттифоқимизда ва чет эллардаги турли шаҳарларда бўлган виставка ва ярмаркаларда юқори баҳо олган.

Шу кунларда корхонада ҳар куни 6700 декалитр ёки 135 минг шиша турли хил винолар ишлаб чиқариляпти. Заводнинг пойтахтимиздаги ва Ғазалкентдаги цехлари коллективлари ҳар куни белгиланганидан анча кўп маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

Коллектив янги мавсумга тайёргарликни ҳам ниҳоясига етказяпти. Ҳозиргача завод цехларидаги машина ва агрегатларнинг асосий қисми тўла капитал ремонтдан чиқарилди. «Дўрмон» вино тайёрлаш пункти кенгайтирилди. Илгари бу пунктда ҳар мавсумда 1000—1500 тонна узум қайта ишланарди. Эндиликда 4000 тонна узум қайта ишланади.

ОКТЯБРЬ ҲИСОБИГА

Шу йил бошида «Ростсельмаш» заводи коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига Ильич фонди ташкил қилиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича ташаббус бошлаганда «Узбексельмаш» заводи куюв цехининг қолипловчиси Ғани Исломов ўз корхонасида биринчи бўлиб, бу ташаббусга қўшилганди. Пешқадам ишчи шундан бери ўтган вақт мобайнида кунлик ва ойлик топшириқларини мунтазам 140—150 процент бажаряпти. У бу вақт ичида қуйилаётган металл сифатини яхшилаш соҳасида ҳам талайгина ишларни амалга оширди.

Ғани Исломов шу кунларда октябрь ойи ҳисобига ишлаяпти. У беш йиллик топшириқни 1970 йилнинг 7 ноябригача бажариш учун курашмоқда.

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

Ленин комсомолининг тобора яқинлашиб келаётган эллик йиллик юбилейи шарафига бутун мамлакатимиздаги сингари 1-пойафзал фабрикаси ёшлари ҳам ўзаро мусобақани авж олдирмоқдалар. Айниқса, корхонанинг 2-цехи комсомол-ёшлари юксак унум билан меҳнат қилишяпти. Коллектив юбилейгача ишлаб чиқариш топшириқларини 120 процентдан камайтирмай бажаришга ваъда берганди. Ёшлар ўз сўзларининг устидан чиқишяпти.

ХАРИДОРЛАР УЧУН

Кеча ҳафтанинг охирги иш куни тамом бўлгач, Марказий универмаг ва бош кийимлар магазинига 15 ярим минг сўмлик маҳсулот юборилди. Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикасининг чеварлари ҳар куни пландаги 14,5 минг сўмлик ўрнига 15—16 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаб, уни савдо ташкилотларига юборишмоқда. Корхона тайёрлаётган фетр, сунъий мўйнадан сифатли тайёрланган хотин-қизлар шляпалари ва лавсан аралаш газмоллардан тикилган эркаклар бош кийимларини харидорлар севиб олмоқдалар.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ Маълум бўлишича шу йил 19 июлда КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Чехословакия Коммунистик партияси Президиумига икки томонлама ўртоқлик учрашуви ўтказишни таклиф этиб хат йўллади.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг раҳбарлари томонидан принципиал розилик билдирилган эди, аммо чехословакиялик дўстлар учрашув муддатини ҳар сафар номаълум вақтга қолдиришлари сабабли бу учрашув бўлмади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ана шундай учрашувни шу йил 22 ёки 23 июлда Москвада, чехословакиялик дўстлар учун қулай бўлса Киев ёки Львовда ўтказиш ҳақида таклиф киритди.

◆ Кеча РСФСР Олий Советининг сессиясида Россия Федерациясига Октябрь революцияси ордени топширилди. Бу юксак мукофотни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний топширди.

ГЕРМАН—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИ МАРКАЗИЙ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН, 18 июль. (ТАСС). Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги байрамидан кейин ўтган қисқа давр мобайнида Герман — Совет дўстлиги жамиятининг активлиги янада ошди, унинг оммавий-сиёсий ишлари янада таъсирчан бўлиб қолди. Герман—Совет дўстлиги жамияти марказий правлениеси секретариатининг раиси Курт Тиме ана шундай деди. Ҳозир жамият сафларида 3,6 миллиондан ортиқ аъзо бор. К. Тиме жамият марказий правлениесининг кеча Берлинда бўлиб ўтган мажлисида жамиятнинг округ конференциялари якунлари ва жамият олдида турган вазифалар тўғрисида доклад қилди.

К. Тиме доклади муҳокама қилинганидан сўнг, Герман—Совет дўстлиги жамиятининг раиси, профессор И. Дикманга сўз берилди.

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Э. Мюккенбергер ўз нутқида И. Дикманнинг жамият раиси лавозимида турган даврдаги фаолиятига юксак баҳо берди.

Марказий правление жамият марказий правлениеси президиумининг аъзоси доктор Л. Больцни якдиллик билан Герман—Совет дўстлиги жамиятининг раиси қилиб сайлади.

Либерал демократик партия раиси, доктор М. Гердах жамият марказий правлениеси президиумининг аъзоси қилиб сайланди.

Пировардида сўзга чиққан Л. Больц Герман—Совет дўстлиги байроғини баланд кўтариб бормоқ учун қўлимдан келган ҳамма куч-ғайратимни сарфлаяжакман, деб ишонтирди.

ПАРТИЗАНЛАР ҲАРАКАТИ

БАЙРУТ, 18 июль. (ТАСС). Исроил босиб олган территорияда ҳаракат қилаётган араб партизанлари июль ойининг биринчи ярмида етти марта қуролли операция ўтказиб, Исроил солдат ва офицерларидан 103 кишини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар.

Бу ерда эълон қилинган ахборотда айтилишича, партизанлар Исроилнинг талайгина ҳарбий техникасини, шу жумладан 12 бронетранспортерини ва бошқа ҳарбий машиналарини яксон қилдилар.

ЭРТАГА — МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИ!

РЕПОРТАЖ

МАШЪАЛЛАР ТОРТИҒИ

Эрта тонг палласи. Ям-яшил хиёбонлар орасидан таралаётган қуёш шуъласи кенг асфальт йўлларга сепилган сувлар бетида акс этмоқда. Корхонанинг кенг очиб қўйилган дарвозасидан ишчилар илдам кириб келишяпти. 1917 йил 28 октябрда шаҳримиз ишчиларини революцияга отлантирган сигнал худди ана шу жойдан — Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводидан берилган.

Корхонанинг пўлат қуюв цехига кириб борганимизда эрталаб соат 7 ярим эди. Ҳамма ўз ўрнида. Мирфозил ота Миродилов пўлат эритувчи электропечь атрофида парвона. Цехда шундан печдан иккита. Унинг бирини бош пўлат қуювчи Николай Ефанов бошлиқ коммунистик бригада ишчилари бошқаряпти. Пўлат эритувчи В. Горячев, унинг ёрдамчиси Н. Рожков, пўлат қуювчи А. Рохлин печни ишга туширишга киришдилар. Орадан икки ярим соатча вақт ўтгач, бош пўлат эритувчи Н. Ефанов печкадаги пўлат эриб тайёр бўлгани ҳақида пўлат қуювчи Алексей Рохлинга хабар берди. Рохлин ховонча шаклидаги катта қозонни кран ёрдамида печь ёнига тақади. Қулоқ очилиб, кумушранг пўлат оқими улкан қозонни тўлдирди. Азаматлар бир галнинг ўзида 6 тонна соф пўлат эритишди. Кран осма йўл орқали қолиплар тепасига келтирилди. Ҳар бири контейнер тенгги келадиган қолипларда ҳар хил деталлар шакли ясалган. А. Рохлин уларни бирма-бир масофадан туриб тўлдириб чиқди.

Цехда иш беш участкага бўлинган. Аввало, тупроқ қоришмаси тайёрлаш участкасида қум, тупроқ, сульфид эритмаси, суюқ шиша, битум, пиширилган тупроқдан нам қоришма тайёрланади. Қолипда ғишт қуйгандек, турли хил деталлар шакли ана шу қоришмалардан ясалади. Сўнг уларни қолипдан кўчириб махсус станокда қуритилади. Шундан кейин шакллар ўрни пўлат эритма билан тўлдирилади. Қуйилган деталлар кўчириб олингач, текислаш участкасига узатилади. Тайёр маҳсулотлар эса техника контроли бўлимидан ўтгач, ишлаб чиқаришга йўлланма олади.

— Буюртмачи л а р кўпми? — савол бердик цех бошлиғи Г. А. Пакка.

— Ҳа, буюртмачилар бу йил айниқса кўпайиб кетди, — деди Григорий Александрович. — Мана уларнинг рўйхати.

Рўйхатда — Мичуринск, Астрахань, Свердловск, Днепропетровск, Великий Лук каби Иттифоқимиздаги 30 дан ортиқ саноат шаҳарларининг номи бор. Пўлат эритиш цехида тайёрланаётган 300 дан ортиқ номдаги пўлат деталлар ана шу шаҳарлардаги тепловоз ремонти заводларига юборилмоқда. Бу рақамларнинг 60 дан ортиғи ветеран корхонада пешқадамлик қилаётган цех коллективининг ўтган олти ойда ишлаб чиқаришни ўзлаштирган янги маҳсулотлар и д и р. Биргина қардош Қирғизистон республикаси ўзининг улкан прокат қурилишига пўлатдан ишланган тишли дискалардан 8000 та буюртма берган. Ҳозиргача дўстларга 5 мингта сифатли маҳсулот жўнатилди.

Ярим йиллик план топшириқларини муддатидан беш кун илгари адо этган илғор коллектив ўтган ойда пландан ташқари 100 тонна пўлат берди. Ярим йил мобайнида 4380 тонна пўлат эритилди.

250 кишилик коллектив металлурглар кунини катта меҳнат туҳфалари билан кутиб оляпти. Заводдаги цехлараро социалистик мусобақада ғолиб бўлиб чиққан пўлат қуювчилар корхона кўчма Қизил байроғини ҳамон ўз қўлларида сақлаб келяптилар.

Заводда А. В. Огародников бошлиқ чўян эритиш ва қуйиш цехи ишчилари ҳам ўз байрамларини муносиб кутиб олишди. Цехда бўлганимизда юзлаб хил деталлар қуйилаётганининг гувоҳи бўлдик. Уларнинг ўнлаб хиллари янгидан ўзлаштирилган. Цехнинг қуввати реконструкциядан кейин қарийб бир ярим бараварга ортган. Иккита янги чўян эритиш печи узлуксиз ишлаб турибди. Ҳар бирининг қуввати илгаригидек соатига 3 эмас, балки 5 тоннадан чўян эритишга етади. Кунда 45-50 тонна чўян эритилиб, ундан деталлар қуйиляпти.

Цех ишчиларининг меҳнат самаралари улкан. Ленин орденли қолипловчи Л. А. Реут, Т. Гаврина бошлиқ кранчилар бригадасидан Шарофат Тошпўлатова, мис эритувчи коммунист А. Султонмуродов каби илғор ишчилар ўз коллективларининг фахри ҳисобланади.

Машъалларнинг ўз байрамларига атаган туҳфалари транспорт ходимларига, экскаваторчиларга ва саноатнинг бошқа тармоқларига катта мадад бўляпти.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 100 ТОННА

65 ХИЛ ЯНГИ МАҲСУЛОТ

ҚУВВАТ 1,5 ҲИССА ОРТДИ

100

ПЕШҚАДАМЛАР

«Ростащстрой» трестининг Москва қурилиш-монтаж поезди коллективи ҳар қачонгидек бу йил ҳам пешқадам. Бу коллектив ҳамиша янгилик излаб, илғор методларни қўллади. Ўтган ойда В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига бригадалараро кўчма вимпел таъсис этилган эди. А. Данилов бошлиқ комплекс бригада кўчма Қизил байроқча билан ленинча Меҳнат вахтаси Солномаси китобини биринчи бўлиб олишга эришди. Бу ташаббус барча бригадалар коллективи томонидан қўлланди.

Мана орадан бир ой ўтди. Натижа ёмон эмас. Қизил алвон эндиликда бошқа бригадада ҳилпирамоқда. У байроқ тўққиз қаватли уй қурилишида июнь ойи планини 205 процент адо этган А. Шульга бошлиқ дурадгорлар бригадаси коллективига берилди.

Ўтган ҳафта москвалик бинокорлар яна янги шиорни ўртага ташладилар. «Тўққиз ойлик қурилиш-монтаж ишлари планини Қурувчилар кунига бажарамиз!» Бунинг учун коллектив барча имкониятларга эга.

Москвалик бинокорлар Тошкентга келганларидан шу йилнинг июль ойига қадар 22 минг квадрат метр уй-жой қуриб фойдаланишга топширишди. Бу йилнинг 9 ойи мобайнида 1 миллион 28 минг сўмлик қурилиш мўлжалланган бўлса, биринчи июлга қадар шундан 816 минг сўм ўзлаштирилди. Ярим йиллик план 116 процент бажарилди.

Тўққиз ойлик планни бажариш мажбуриятини олишда ҳам коллектив мавжуд имкониятларга таянди. Ўн биринчи августга қадар 212 минг сўмлик капитал маблағларни ўзлаштириш лозим. Комплекс бригадаларининг илғор тажрибаси ва бинокорлар ғайратига таяниб учинчи квартал планини муддатидан 40 кун олдин бажаришга қарор қилинди.

СУРАТДА: 9-автошина ремонти заводининг пешқадам ишчиси, шина тайёрловчи Зоид Азимов. У смена ва ойлик топшириқларини 130—140 процент адо этиб, сифатли маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

М. Нуриддинов фотолари.

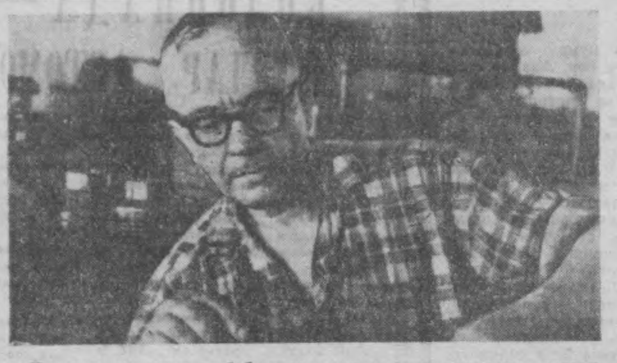

Тошкент геология асбоб-ускуналари ремонт механика заводининг ишчилари беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар геология экспедициялари учун пармалаш асбоблари ва деталларини ўз вақтида ремонт қилиб бераётирлар.

СУРАТДА: заводнинг пешқадам фрезерчиси, коммунист И. Сергученко. У шу корхонада 35 йилдан буён меҳнат қилади.

● Элга хизмат — олий ҳиммат

ХУШМУОМАЛА СОТУВЧИЛАР

Чилонзорнинг 11-квартали Қатортол кўчасидаги «Шуҳрат» деб номланган саноат моллари билан савдо қилувчи магазин-мактаб очилганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо магазиннинг 85 кишилик сотувчилар коллективи сидқидилдан хизмат қилиши ва хушмуомалалиги билан харидорларнинг ҳурматини қозонишди.

Қўғирчоқлар ва ўқув буюмлари бўлимига бошчилик қилаётган Абдуманноп Ҳакимжонов яқиндагина савдо техникумини «аъло» баҳо билан битириб чиққан эди. Бугун эса у шогирдларига савдо-сотиқ йўлларини, харидорлар билан муомала маданиятини ўргатяпти. Абдусамад Шамсиддинов бошчилик қилаётган трикотаж ва пойафзал буюмлари бўлими, Ҳабибулла Шоҳбердинов бошчилик қилаётган шойи ва ип газламалар бўлими, Сайдулло Азизов бошчилик қилаётган жун газламалари бўлими, Мирсолиҳ Умаров бош бўлган тайёр кийимлар бўлими сотувчилари ҳам мижозларини хушнуд қилишмоқда.

Магазин-мактаб директори Абдураҳим Абдураҳмонов 20 йилдан бери, директор муовини А. М. Спектор 35 йилдан буён савдо соҳасида ишлаб келяптилар. Бу кўп йиллик тажриба ишнинг боришига ижобий таъсир кўрсатяпти.

Т. НАЖМИЙ.

ДЎСТЛАР ТАЖРИБАСИ

Савдо марказининг қизил бурчагида бир ҳафта давом этган семинар бўлиб ўтди. Унда Польшадан келган мутахассислар «Меломан» музика автоматини ремонт қилиш ва монтаж қилиш бўйича қимматли маслаҳатлар бердилар. Бу семинарга Ўзбекистон, Грузия, Арманистон ва Қирғизистон ремонт-монтаж участкаларининг механиклари ҳам таклиф этилган эдилар.

«Меломан» музикали автоматлари энг янги электроакустик установкасидир. Бу установкалар узоқ ўйнайдиган грампластинкаларга овоз ёзиб олишда қўл келади. Бу автоматларни қаҳвахона ва ресторанларга, клубларга, қизил бурчак, дам олиш уйларига ўрнатиш мумкин.

Польшалик дўстлар семинар қатнашчиларига «Меломан»дан қандай фойдаланиш йўл-йўриқларини тушунтирдилар.

Яқин кунлар ичида шаҳримиз аҳолиси «Меломан» хизматидан баҳраманд бўлади.

САКСОН ОТА ПОЧТАСИ

ҚИЗЛАРИМГА ЖАВОБ

«Қизларжон, эшитинг» деб ёзганимни жуда кўп қиз-жувонлар қизиқиб ўқишибди. Бу ҳақда улардан оғзаки ва ёзма раҳматномалар олдим.

Шуни ҳам яширмайманки, сўзларим баъзи уй тутишни эплолмаган қизларимга қаттиқ ботибди. Баъзилари эса ўз мактубларида мендан маслаҳат сўрабдилар. Чунончи:

«Ассалому алайкум, ҳурматли Саксон ота. Сиз уй тутишни билмайдиган бир аёл ва уй юмушларини эплолмаслигига кўзи етгани учун турмуш қилишга қўрққан қиз ҳақида ёзибсиз. Жуда тўғри гап. Қизларимиз ўқиш билан бирга оила мактабида ҳам таълим олишлари керак. Ахир улар эртами-индин — қачондир она бўладилар-ку! Она бўлиш осон эмас! Бунга ҳам ҳаётий билим ва тажриба керак. Ана шундай билим ва тажрибани қизларимиз ёшликдан ўрганишлари лозим.

Энди ўзим ҳақимда икки оғиз сўз. Уч фарзандим бор. Бунинг устига ишлайман, турмуш ўртоғим ҳам. Болаларни боғчага олиб бориб-олиб келиш менинг зиммамда, уй юмушлари ҳам. Шунча ишни қилиб, улгуролмаганимдан, уй-жойим кўпинча супуруқсиз қолиб кетади. Турмуш ўртоғим мутлақо ёрдам бермайди. Ҳатто, ҳовлига сув сепишиб юборинг, десам ҳам кўнмайди. «Уй ишларини хотинга чиқарган!» — дейди. Шунақа, ҳамма иш менинг зиммамда. Ҳурматли Саксон ота, ўртоғимга бир нарса деб қўйинг. Зора, сизнинг сўзингизга кирсалар. Қизингиз:

Саодатхон ЮНУСОВА».

Саодатхон қизим! Ҳамма гапинг тўғри. Турмуш ўртоғингдан хафа бўлсанг ҳам бўлади, хафа бўлмасанг ҳам. Чунки, бунақа: «Уй юмушлари фақат хотинларга!» — дейдиган эркаклар унча-мунча бўлса ҳам ҳануз топилиб турибди. Энди уларнинг қулоқларига аста шундай демоқчиман:

— Ҳой, барака топкур ўғилларим! Сиз ишлайсиз, сиз қатори хотинингиз ҳам ишлайди. Шундай экан, уйга қайтгач: «Чойни келтир, ошни пишир, болангга қара, ҳовлини супур, ўтинни ёр!» — деб ўтиравермай, қарашинг. Наҳотки, шу оддий уй юмушлари қўлларингиздан келмаса?! Келади! Фақат хоҳиш керак! Саодатхоннинг турмуш ўртоғи, сизга ҳам маслаҳат шу!

Ҳурматли газетхон! Менга келган мактублардан яна бирини диққатингизга ҳавола қилмоқчиман:

«Ассалому алайкум, ҳурматли Саксон ота. Мен шаҳримиздаги олий ўқув юртларидан бирида ўқийман. Шу ерда ўқий бошлаганимда курсдош йигитлардан бири менга бошқача қарайдиган бўлиб қолди. Гаплашиб юрдик. Ҳомиладор бўлиб қолдим. Кейин шоша-пиша шу йигитга тегдим. (Ота-онам нойлож тўй қилиб беришди). Ҳозир бир ўғилчамиз бор. Турмушимиз тотув эмас. Гапимиз-гапимизга тўғри келмайди. Ўз шаҳримда бир йигит мени яхши кўрарди. Яқинда у билан тасодифан учрашиб қолдим. «Шарифа, ҳали ҳам сени яхши кўраман, турмушинг ёмон бўлса, ундан чиқиб менга тег.» — деди.

Маслаҳат беринг, Саксон ота! Энди нима қилай?!

Шарифа АКБАРОВА».

Шарифахон қизим! Оламда шошма-шошарликдан ёмони бўлмаса керак. Эскиларда: «етти ўлчаб, бир кес.» — деган гап бор. Жуда қимматли гап! Ақлу-ҳуши бўлган ҳар бир инсон қилар ишини пухта ўйлаб амалга оширса, кейин аттанг, демайди.

Ўз сўзларингизга қараганда, сиз шошма-шошарлик билан турмуш қургансиз. Тўғрироғи, енгилтаклик қилгансиз. Енгилтакликнинг оқибати доимо вой бўлади. Қиз бола деган қадамини ўйлаб босса, ёмон бўлмайди! Шу орада яна бир нарсани айтмоқчиман. Гоҳо кўча-кўйларда қиз ёки йигит оғзидан: «Фалончи билан юряпман», — деган сўзларни эшитиб қоламан. Ишқ-муҳаббат инсондаги энг пок ҳис-туйғу бўлиб, юракда пинҳон сақланади. Кўча-кўйларда етаклашиб юриш, муҳаббатдан эмас. Шунчаки ҳавас бўлса керак. Ўзбекистон халқ шоири Уйғун бир шеърида айтганидай: «Ишқ бошқа, ҳавас бошқа, бу йўлда хато қилма!».

Энди, Шарифахон қизим! Сизга маслаҳат шуки, оилангизни, фарзандингизни ўйланг. Ўғилчам бор, дебсиз мактубингизда. У тирик етим бўлмасин.

Шарифахон қизим! Сизга ҳам, турмуш ўртоғингизга ҳам гапим шу: ўзаро тил топинглар, шунда тотув яшайсизлар. Оила бир бўстон бўлса, тотувлик уни яшнатувчи — оби ҳаёт. Буни асло ёддан чиқарманглар, болаларим.

САКСОН ОТА.

● *Турли касб эгалари*

Жонкуяр киоскачи

Тонг еллари қалбларга ҳузур, дилларга ғайрат бахш этади. Барвақт уйғонган Фахриддин ака ишга — бугунги қайноқ ҳаёт кучоғи томон отланди. Мана, Ишчилар шаҳарчасидан йўлга чиққан троллейбус Богдан Хмельницкий кўчасидаги 1-пойафзал фабрикаси олдида тўхтади.

— Ҳайрият машина келмабди, — кўнглидан ўтказди тинчимас ходим.

Бир зум ўтмай киоска олдида газета-журнал тарқатувчи машина келиб тўхтади.

«Правда», «Совет Ўзбекистони», «Ёш ленинчи», «Фан ва турмуш», «Муштум», «Огонёк», «Гулистон», «Шарқ юлдузи» каби газета ҳамда журналларнинг янги сонларини қабул қилаётган Фахриддин ака бахтиёр ич-ичидан қувонди. Нега қувонмасин. Ахир ҳар куни бу газета-журналларни ҳамма сўраб келади-да!

Бугунги иш куни ҳам ака шундай бошланиб кетди. Қўли-қўлига тегмай харидорларга илиқ табассум билан муомала қилаётган Фахриддин ака ким дерсиз?

Фахриддин ака Рисметов Фрунзе район «Союзпечать» бўлимига қарашли 84-киосканинг мудири. Ўз касбини севган Фахриддин ака шу соҳада 11 йилдан буён ҳалол меҳнат қилиб келаётган зиё тарқатувчилардан.

Ўтган йили «Союзпечать» район бўлими эпчил сотувчининг баракали хизматларини муносиб тақдирлади. Фахриддин ака Рисметов ҳалол меҳнати эвазига «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган шарафли номни олишга сазовор бўлди.

Қ. МАЛИКОВ.

Тошкент 2-ун комбинати республикада биринчи бўлиб уй ҳайвонлари учун ем ишлаб чиқара бошлайди. Ҳозир ишлаб чиқариш технологияси ўзлаштирилмоқда. Корхонанинг тайёр маҳсулотлари автомашиналарда пешма-пеш буюртмачиларга юборилади.

СУРАТДА: машиналарга маҳсулот ортилмоқда.

И. Душкин фотоси, ЎзТАГ.

КОЛХОЗ ДЕНГИЗИ

ЯНГИБОЗОР (Тошкент области), (ЎзТАГ). Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг механизаторлари сатҳи олти гектар келадиган колхоз сув омборининг биринчи навбатини қуриб битказдилар. «Колхоз денгизи» Тянь-Шань тоғ этакларида барпо этилмоқда. Бу ерда чигит, полиз экинлари ва донли экинлар экиш учун яроқли бўлган ерлар кўп. Бу ерда шу мавсумнинг ўзидаёқ қирқ гектар майдонга маккажўхори экилди. Ана шу майдонни янги омбор сув билан таъминлайди.

Сув омборининг иккинчи навбатини қуришни шу йилнинг охирида тугаллаш кўзда тутилади. Ўшанда бу омборда бир ярим миллион куб метр тошқин ва булоқ сувлари тўпланади. Янги денгиз колхоз меҳнаткашларига икки юз гектар янги ерни ўзлаштириш ва суғоришга, 16 минг бош чорва молни сув билан таъминлашга ёрдам беради.

Денгиз яқинида шифохона, 500 кишилик колхоз дам олиш уйи ва 400 болага мўлжалланган пионер лагерини қуришга қарор қилинди. Ҳозирнинг ўзидаёқ етти гектар майдонда боғ барпо этилди ва қайиқ станцияси ташкил қилинди.

Пойтахтимизнинг Навоий кўчаси ҳамманинг эътиборини ром қилувчи гўзал жой.

Л. Глауберзон фотоси.

«ЯШИЛ КОНВЕЙЕР» ИШГА ТУШДИ

Республика деҳқонлари яна бир ўрим-йиғим мавсумини бошлаб юбордилар — маккажўхори йиғиштирадиган комбайнлар далага чиқди. «Яшил конвейер» ёрдамида озуқа массаси экинзорлардан траншеяларга келиб тушмоқда. Бу масса ўтган йилдагидан анча кўпдир. Жанубий районлардаги ва Мирзачўлдаги илғор хўжаликлар ҳар гектар ердан 400—500 центнер кўк масса йиғиштириб олмоқдалар.

Бу йил қарийб 150 минг гектар суғориладиган майдонда маккажўхори етиштирилди. Деҳқонлар етиштирган мўл ҳосил табиий ўтлар билан бирга 3 миллион тоннадан кўпроқ силос бостириш имконини беради. Бу эса, чорва молларнинг тўқ қишловини, мўл сут соғиб олишни таъминлайди.

Ҳосилни тез ўриб-йиғиб олиш иккинчи марта экин экиш ва қўшимча суратда кўк озуқа олиш имконини беради.

ҚЎШНИЛАР ДАСТУРХОНИГА

Тошкентдаги шампан винолари заводи йил бошидан буён Тожикистон магазинларига юз минг шишадан кўпроқ «Совет шампани» жўнатди. Ўзбек усталари тайёрлаб чиқараётган ичимлик Ўрта Осиёдаги барча республикаларнинг харидорларига ғоят манзур бўлмоқда. Қўшнилардан Ўзбекистон пойтахти виночилари номига келаётган фикр-мулоҳазалар ҳам буни тасдиқлаб турибди. Қирғизистон ҳам ўтган йилги ҳосилдан тайёрланган ана шундай ичимликни Ўзбекистондан сотиб олди.

Тошкент заводи йил охиригача ана шу республикаларга жами чорак миллион шишадан кўпроқ «Совет шампани» етказиб беради. Бу эса, ўтган йилдагидан анча кўпдир.

(ЎзТАГ).

Шанба оқшоми

Боғ сайрига шоир била жонона чиқибдур,
Бергали вафо дарсини бул ёна чиқибдур.

Тинглар ани боғ теғрасида толиби ишқлар,
Олгали сабоқ бари бу ошёна чиқибдур.

Фарҳод ила Мажнун турадур, кўзда симоб ёш,
Тонг отгуча бу икки ғариб ёна чиқибдур.

Лайли била Ширинни кўринг, ҳоли паришон,
Йўл сўргали бир тарк этиб остона чиқибдур.

Ишқ оламидан сўз юритар бунда Навоий,
Майдонга Гули у била мардона чиқибдур.

Усмон ЮСУПОВ.
Рассом Маҳмуд ЖУРАЕВ.

Оқшом суҳбатлари

КЎЗМУНЧОҚ

АЙТИНГЧИ бехосдан ойнани синдириб юборганингизда юрагингиз орқангизга тортиб кетганми? Ёмон туш кўрганингизда энди нима бўлар экан, деб кайфиятингиз бузилганми? Кўзмунчоқ, тумор таққанмисиз? Бахтли бўлиш учун илоннинг пўстини авайлаб олиб қўйганмисиз?

Шу саволларнинг бирортасига ижобий жавоб берсангиз, сиз эскилик сарқитидек касалга мубтало экансиз. Мен худога ҳам, шайтонга, алвастилар борига ҳам ишонмайман дерсиз. Лекин шунга қарамай, иримга ишониб, асабларингиз ишдан чиқиши мумкин.

Фол очиш, тумор жодугарлик, табибликка, тушга ишониш — ирим ҳисобланади. Буюк химик Д. И. Менделеев инсоннинг «махфий» психикасини ўрганиб, иримни қисқача: «Асосланмаган билимга ишониш» деди. Бошқа материалист-философлар ҳам шу каби фикрларни бир неча бор айтишган.

Турли ҳодисаларга учраб турадиган шофёр, овчи, денгизчи каби мутахассислар иримга ишонувчан бўлишади.

Америкалик психолог Эдвард Колуэлл бир группа олимлар билан 18 мамлакатда махсус текшириш ўтказди: 150 мингдан ортиқ киши саволга тутилди. Шундан 30 процент одам иримга мутлақо ишонмаслигини, бошқалар эса у ёки бу даражада ишониши ва ирим билан ҳисоблашмаслик мумкин эмаслигини айтишди.

Мамлакатимизда аҳолининг кўп қисми эскилик сарқитидан озод бўлган. Иримга ишонмайди. Бироқ эскилик сарқити бутунлай қолмади, деб айта олмаймиз. Бунга хусусан айрим оилалар сабаб бўляпти. Баъзи оила аъзолари болаларига ёшликдан салбий таъсир ўтказиб қўйишади. Ҳамма нарсага қизиқувчан, таъсирчан, тақлидчан болалар катталарнинг чўчитиб, ҳазил қилиб гапирган гапларига ҳам чиппа-чиндан ишона қолишади. Кўпинча ёшликдаги воқеалар умрбод миясига ўрнашиб қолади, катта бўлганидан кейин ҳам шунинг таъсири иримга ишонаверади.

Иримга, хурофотга берилиш кўпроқ онги қолоқликдан келиб чиқади. Ундай одамлар ҳамиша ғойибдан ниманидир кутиб иккиланиб, шубҳаланиб, доим тажанг бўлиб, асаблари чирқираб юришади. Натижада бу ҳолат юрак уришини тезлаштиради, қон томирлари ишини сусайтиради ва ҳоказо.

Баъзида бидъат ҳукм сурганда инсон ҳаёти таҳлика остида ҳам қолиши мумкин. Масалан ҳомиладор аёлнинг ҳолатини олайлик. Фарзанд кутиш қанчалик қувончли бўлмасин аёлнинг кўзи ёригунча нима хаёлларга бормайди дейсиз. Эсон-омон қутилармикин? Кичкинтойнинг тўрт аъзоси тугал бўлармикин? Баъзида бўлғуси она табиблар ва айрим билимдон кампирларнинг гапига кириб, узоқ вақт консультацияга қатнамай қўяди. Ҳомиладорлигини яширади. Шундай қилса, туғиши осон бўлар эмиш. Баъзи аёллар «икки одам учун икки ҳисса овқат истеъмол қилишим керак», деган бемаъни фикрни олға суришади. Айрим аёллар ҳомиладорликнинг иккинчи ярмида кўчага чиқмай қўйишади, кўз тегишидан қўрқишади.

Чақалоқни аллалаш, ўраб-чирмаш, овқатлантириш, ҳавога олиб чиқмаслик, касалланганда у ёқ-бу ёқдан эшитган дори-дармонларни ишга солиб, даволашларда ҳам баъзилар хурофотга бериладилар. Масалан, бола албатта қизамиқ билан оғриши керак, деган тушунчадаги одамларни шу бугунги кунда ҳам учратиш мумкин. Улар болаларини қизамиқ билан оғриган бола ёнига атайлабдан қўйиб қўядилар. «Юқса, тезроқ қутила қолади, барибир ҳам оғриши керак-ку», дейишади улар... Баъзи жойларда ярага тупроқ кул сепиш, ўргумчак уясини суриш каби ҳодисалар ҳам бор. Айрим кишилар кўр ичак биринчи марта оғриса, «ҳе, ўтиб кетади» деб беҳафсалалик билан қарашади. Ваҳоланки ундай эмас. Статистика маълумотига кўра кўр ичак дастлабки марта оғриб қолганида дарҳол ёрдам кўрсатилмаганида жуда кўп фожиа юз берган бўларди.

Муқаддас сув, куф-суф, ҳар-хил суюқликларни пуркаш каби табиблар давоси анчагина одамларнинг бошини еди. Бугунги кунда ҳам халқ табобатининг «сирлари»ни билган доно бўлиб, медицина дорисидан фойдаланиб, кўз бўямачилик билан шуғулланиб юрган алдамчи табиблар учраб туради. Беморларнинг ҳолати, дорини қай миқдорда ичиши ҳисобга олинмай қўлланилганда ҳатто дорихона дориси ҳам зарар келтириши мумкин. Одамлар оғир дардга чалинганда айниқса ишонувчан бўлиб қолишади. Ҳатто рак касаллигини ҳам дастлаб табибга кўрсатаётганлар йўқ эмас. Бу оғир дарднинг дастлабки жараёни медицина шароитида бемалол даволаниши мумкин. Улар эса, қимматли вақтларни бекорга ўтказиб юборадилар.

Яна шуни ҳам эслатиш керакки, ҳозирги кунда деярли ҳар бир хонадонда оғриқни кетказадиган антибиотиклар сақланади. Бу дориларнинг тепасига «врач маслаҳатисиз қабул қила кўрманг», деб ёзилган бўлишига қарамай, ҳар ким истаганча қабул қилаверади. Антибиотикларни баъзида ҳароратни кетказиш учун ҳам ичишади. Пирамидон эса баъзи оилаларда жуда кўп қўлланилади. Ваҳоланки бу дорини керагидан ортиқ истеъмол қилинса жуда зарарлидир.

Келинглар, хурофотга берилиб ўз соғлигимизга ўзимиз путур етказмайлик. Хурофот, бу кишилик онгидаги қора доғ бўлиб, қадимги қашшоқлик ва жоҳилликдан мерос бўлиб қолган ярамас иллатдир.

Н. А. КРАВЧЕНКО,
врач.

ШИМПАНЗЕ ТРАМВАЙДА

Бу воқеа яқинда, Калининградда кечқурун рўй берди. Кўчада ғалати йўловчи—шимпанзе пайдо бўлиб қолди. Авалига у шошилмай тротуарларда юрди, кейин эса бекатда тўхтаб турган трамвайни кўриб, ўйлаб ўтирмай унга чиқиб олди. Йўловчилар бундан ҳанг-манг бўлиб қолишди. Ҳайдовчи нима воқеа рўй берганини билгунча шимпанзе бир бекатга боришга улгурди. Бу ерда шимпанзе трамвайдан тушиб, болалар аравачасини кўриши биланоқ у томон—хиёбон томон юра бошлади. Ҳайрилтки, аравада бола йўқ экан. Бу аравада у бироз «айланган» бўлди. Шу ерда уни «Маяк» балиқчилар газетасининг фотомухбири суратга туширмоқчи бўлди. Бироқ фотомухбир ниятига етолмади. Шимпанзе қаттиқ зарб билан ташланиб, фотографик бир чеккага иргитиб ташлади.

Ҳайвонот боғининг шошилинч равишда етиб келган хизматчиларигина уни қўлга туширолдилар, холос.

БЕПОЕН ОНА-ВАТАНИМИЗ БЎЙЛАБ

Тян-Шань тоғининг этаклари жуда ҳам мириқиб дам оладиган ерлар. Улардан бири бош қизилсой заповедниги.
СУРАТДА: тоғ этаклари.
В. Лейзерович фотоси, ЎзТАГ.

БУ ЕРДА ДОРИВОР ЎСИМЛИКЛАР ЎРГАНИЛАДИ

Пятигорск немис босқинчилардан 1943 йилнинг январида озод қилинган, март ойида эса шаҳарда фармацевтика институти юзага келтирилган эди.

Орадан йигирма беш йил ўтиб кетди. Шу давр ичида олий ўқув юрти мамлакатда кенг ихтисосли илмий кадрларни тарбиялаш марказига айланди. Ҳозир бу ерда — Руанда, Сомали, Судан, Ливан, Нигерия, Камерун, Кения, Уганда, Танзания каби кўпгина мамлакатларнинг студентлари ўқимоқда.

Институт илмий ишларининг йўналишларидан бири доривор ўсимликларни ўрганишга қаратилган. Бу масалада фармакология, ботаника ва органик химия кафедралари етакчи ўринни тутади. Институтнинг ботаника боғи олимларнинг муваффақиятли иш олиб боришига учун катта ёрдам беряпти. Бу боғда 452 навдаги ва 103 оиладаги 1200 хил ўсимлик мавжуд. Айтгандай, мамлакатдаги жуда озгина ботаника боғлари ана шундай ассортиментга эга. Институт доривор ўсимликлар запаси ва уларнинг тарқалган жойларини аниқлаш бўйича иш олиб бормоқда.

Ишнинг иккинчи асосий йўналиши дориворларни таҳлил қилиш методини ишлаб чиқишга қаратилган. Институт аналитик аппаратлари сони ва ассортименти бўйича мамлакатда биринчи ўринда туради. Ҳозирги замон асбоб-ускуналари эса илмий изланишларга ёрдам бермоқда.

Институт илмий-текшириш ишларининг учинчи йўналиши доривор ва гален моддалари технологиясининг методларини ишлаб чиқишга қаратилган. Пятигорск олимлари хлорофил натрийи, лимальбин, глицирам, липифит, мелиоцин, эфир мойи ва шу каби 15 хил дори ва формаларни таклиф қилишди.

Институт ташкил топганидан буён ўтган йиллар ичида уни тўрт мингга яқин биохимик, провизор, дорихона омборларининг ходимлари, гален корхоналари, суд химиклари каби мутахассислар томомлаб чиқди. 25 йил ичида профессор-ўқитувчилар состави қарийб икки баравар, илмий кадрлар уч баравар кўпайди. 1943 йилда бу ерда битта ҳам аспирант йўқ эди, ҳозир эса 33 аспирант бор. 7 докторлик ва 38 кандидатлик диссертацияси ёқланди. Ҳозир 8 киши докторлик, 48 киши кандидатлик диссертацияси устида ишламоқда.

Вячеслав ЛИМАНОВ,
(АПН)

ҲИНД ХАНДАЛАРИ

Бир киши товуқ гўштидан кабоб қилиб сотар эди. Полиция ходими кабобнинг соф товуқ гўштидан тайёрланмаётганлигини сезиб, кабобпазни қозининг ҳузурига олиб келди. Шунда қози кабобпаздан,

— Ростини айт, кабобга товуқ гўштидан ташқари яна қанақа гўшт қўшдинг? — дея сўради.

— От гўштини.

— Қанча?

— Тенгма-тенг.

— Тенгма-тенг деганинг қанча бўлади?

— Бир товуқ, бир от.

✦

Бир жаноб аввал ер тепиб, кейин буйруқ беришга одатланиб қолган экан. Жаноб кунларнинг бирида ер тепиб хизматкорини чақирган экан, у эшитмабди. Шунда жаноб ғазаб билан бақирибди:

— Ҳайвон! Эшитмаган бўлсанг ҳам бу ёққа кел!

Хизматкор чопиб келибди-да, икки қўлини кўксига қўйиб, шундай дебди:

— Жаноб ўзингиз ер тепишга одатланиб қолгансиз-у, нега энди мени «ҳайвон» деб атадингиз?

✦

Бир киши соябон сотиладиган дўконга кириб, чиройли соябонлардан бирига ҳавас билан тикилиб қолибди. Шунда сотувчи сезиб қолибди-да, ўша соябонни кўкларга кўтариб мақтай бошлабди:

— Жаноб, бу соябон шунақаям чиройли, пишиқ ишланган бўлиб, буни юз йил ишлатсангиз ҳам йиртилмайди. Лекин соябон ишлатишнинг биргина сири бор. Агар уни юз йил ишлатмоқчи бўлсангиз қуёш ва ёмғирдан сақланг.

✦

Акбар подшо кунларнинг бирида ўз хизматкорига:

— Бирбал, кейинги пайтларда одобсиз бўлиб кетяпсан. Олдинги пайтлар бундай эмас эдинг, — дея танбеҳ берибди.

— Жаноб, гапларингиз тўғри. Олдинги пайтларда бунчалик одобсиз эмасдим. На чора? Чиллакичиллакини кўриб ранг оларкан. Балки, бу сиз жанобимизнинг таъсирингиздандир, — жавоб берибди хизматкор.

А. Ҳошимов
таржимаси.

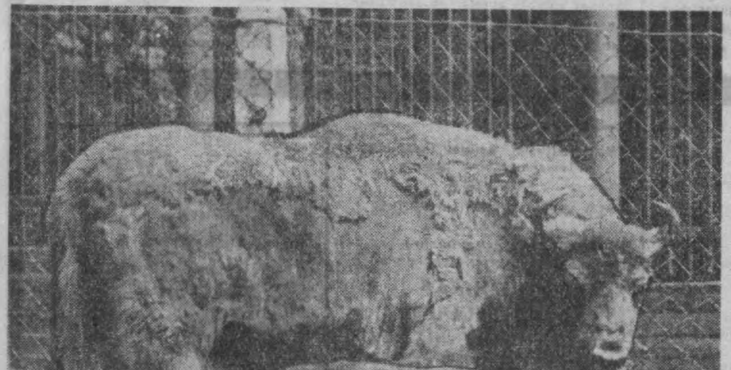

МОСКВА. СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасида жуда камдан-кам содир бўладиган воқеа юз берди. Бу ердаги «Ов ва овчилик хўжалиги» павильонига 1967 йили Мурава ва Мушир исмли бир жуфт зубр жойлаштирилган эди. Яқинда Мурава бола кўрди. Она-бола ўзларини яхши ҳис этишмоқда.
СУРАТДА: Мурава ўз боласи билан.
Н. Кулешов фотоси, ТАСС фотохроникаси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ҲАЖВ ДАФТАРИДАН

ХОТИНЖОН

(БИР НОШУД ЭР ТИЛИДАН)

Ишдан ҳаёлламай ҳеч,
Хоҳ эртами, ҳоҳи кеч,
Этакка тутиб ёлпеч...
Биздан бўлиб ҳотиржам,
Бораверинг, хотинжон.
Болалар уйғонмасин,
Сиз эшитманг «нағма»син
Пешонамга бир уриб,
Тинчитаман ҳаммасин.
Бораверинг, хотинжон.
Уйда биз бор ғам қилманг,
Бошингизни хам қилманг.
Албатта ҳар бир ишни,
Пишиқ қилинг, ҳом
қилманг.
Бораверинг, хотинжон.
Қайтмакни ҳам ўйланг,
Қайнатмакни ҳам ўйланг.
Тириклик бир гап бўлар.
Кўп ўйламанг, кам ўйланг,
Бораверинг, хотинжон.
Деманг, ҳориб келаман,
Мендан ғолиб келаман.
Сизга мукофот берса,
Ўзим олиб келаман...
Бораверинг, хотинжон.

ЯРАШМАЙДИ

Кўчамиз-ку, нега бизга
Қарашмайди?
Аҳволимиз номимизга
Ярашмайди.
Ўтган-кетган олдида биз
Хижолатда:
«Кўча бўлмай кетсин!» —
дерлар.
Бу ҳолатда
Номи улуғ яна фалон
Маҳалламиз,
Соя-салқин боғ эдик
бир—
Маҳалда биз...
Бугун шундай жазиралик
Қисмат бўлди,
Кимдан бунча бизга ҳолис
Ҳизмат бўлди?...
«Ён-беримиз чиқиндига
Кон кетганча,
Дардимизни айтамиз-да,
Кор этганча,
Ёз бўйича чанги-тўзон,
Қишда хароб,
Доим чироғ тутиб юрса—
Тузик қараб.
Нақ белидан лойга ботар
Қарамаслар,
Бизни бундай ҳолга
солган
Ярамаслар.

Толиб ЙЎЛДОШ.

Ҳар тўғрида

Зонтик

Ҳамма қўллаб юрган оддий зонтик ғалати тарихга эга. Унинг ватани туман ва ёмғирлар шаҳри — Лондондир, дейишади. Ёмғир айниқса кўп ёққанда бу ерда истиқомат қилувчилар уйдан кўчага чиқмай ўтиришар экан. Кунлардан бир куни савдогар Гонвей (бу тахминан 1750 йилларга тўғри келади), кўчага ёй шаклидаги ғалати бир нарсага бурканиб чиқади. Ҳамма унга бу одамнинг эси паст бўлиб қолибдими, деб ғалати назар билан қараган экан.

Вақт ўтиши билан ғалати нарса ёмғирдан яхши пана бўлганига ишонч ҳосил қилиниб, оммалашиб кетади. Лондондан Парижга, Амстердам, Петербург ва бошқа шаҳарларга ўта бошлади.

Анча пайтгача зонтик фақат бойларгагина таaллуқли бўлган қимматбаҳо нарса сифатида қўлланиб келинди.

Костюм ярим соатда тикилади

Келажакдаги тикув индустрияси ҳақида ҳозирданоқ гапириш мумкин. Англиядаги Лидсе шаҳрида бу соҳада дастлабки қадам қўйилди. Тикув корхоналарининг биридаги текшириш бўлимида бу нарса тажрибадан ўтказилмоқда.

Стереокамера бир неча минут ичида мижознинг ўлчовини олади. Шундан сўнг газлама махсус ускунада бичилади...

Яқин келажакда устки кийим тикиш автомат линияси фойдаланишга топширилади. Шунда буюртма берган одам ярим соатда янги костюмга эга бўлади.

Кўйлаклар «шифохонаси»

Дедерон, нейлондан тикилган эркаклар кўйлаги нотўғри ювилганидан сарғайиб қолади. Лейпцигда ана шундай сарғайган кўйлакларни «даво»лайдиган махсус «шифохона» бор. Махсус ишлов берилгандан кейин кўйлак яна аввалгидай оппоқ бўлиб қолади. Бу ерда кўйлакларни исталган рангга бўяш ҳам мумкин.

КИР ЮВИШ ВА ЭРКАКЛАР

Польшадаги «Зелиногорск» газетасининг мухбири бир неча эркакка мурожаат қилиб, аёли кир юваётганида қандай муносабатда бўлишини суриштирди. Қуйида эркакларнинг жавобларини ўқийсиз.

Инженер:

— Мен доим хотиним билан бирга кир юваман. У нима қилишим кераклигини батафсил тушунтиради. Сўнг ўзи сартарошхонага кетади. Буёғига ҳамма ишни ўзим бажараверaман.

Институт директори:

— Менми!.. Мен буюраман холос.

Рассом:

— Мен кирга яқин ҳам йўламайман. Хотинимни «қоматингнинг келишганлиги фақат мана шу энгашиб кир ювганингдан», деб ишонтириб қўйганман.

ФОЙДАЛИ СПОРТ

Белгиялик 27 ёшли Жон Массис, Ғарбий Германияда чиқадиган «Бунте иллюстрирте» журналида босилган суратнинг далолат беришича, жуда ғалати «спорт» билан шуғулланади.

Шоҳидлар бу тўғрида шундай дейишади.

«Жон сим арқонга уланган мосламани тишлади. Сим арқон худди скрипка торидек таранг бўлди. Аста секин ғилдирак ҳаракатланиб, вагон уч метрга юрди».

Шу тариқа белгиялик Жон Массис «такрорланмас рекорд» ўрнатди. У тишида оғирлиги 15 тонналик трамвай билан ўнта йўловчини уч метр жойга тортди. Бу «рекорд», Неаполда қўлга киритилди.

АПН.

Ғаройиботлар

ТИРИКЛИГИДА УЛГУРМАГАН

Манчестерда яшовчи Роберт Марке вафоти олдидан қуйидаги мазмундаги васиятномани қолдирипти:

«Менинг тобутимга Шекспирнинг тўла танланган асарларини қўйинглар. Чунки мен бутун умрим давомида ишлар билан ғоят банд бўлиб, Шекспирнинг асарларини ўқишга улгуролмадим».

Роберт Марке умр бўйи кутубхоначи бўлиб ишлаган эди.

ЙЎЛБАРС УЧУН МЕҲМОНХОНА

Хабаровскда Узоқ Шарқда энг йирик бўлган зоология кабинети қурилмоқда. Тўрт гектарга чўзилган бу меҳмонхона ҳайвонларга мўлжалланган. Совет Иттифоқи ва чет эл давлатларининг ҳайвонот боғлари ва циркларига жўнатилишидан аввал бу ерда шерлар, қоплонлар, бўрилар, айиқ, ёввойи чўчқалар сақланади. Декоратив балиқлар учун аквариумлар қурилади, ёввойи ғоз, ўрдаклар, оққушлар эса ёпиқ бассейнда сузишлари мумкин.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг Тошкент конференцияси олдидан

ЭРОН ПАЛОВИ

Кришан ЧАНДР.
Ҳинд ёзувчиси.

ҲИКОЯ

Хўрандалардан бутун кун давомида нимаики қолса: тишланган гўштми, гуручми, нонми, суякми, сабзавот ва мева қолдиқларими — барини ошпаз алоҳида идишга йиғар ва бу дўзахи овқатни пиширив, бир косасини икки аннадан сотар эди. Шу сабил овқатни Эрон палови деб атар эдилар.

— Кўчамиздаги энг камбағал кишилар ҳам бу овқатни ейишмайди,— деди Кулдип Каур,— бироқ ошпаз барибир бир кунда бир неча коса овқат сотишга муваффақ бўлади. Ҳаммадан кўпроқ бу паловни биз, шунингдек, такси тўхтатадиган болалар, эскичилар, қурувчилар ва ишсизлар сотиб оламиз.

— Нега сенинг номинг Кулдип Каур?— деб сўрадим боладан.

Кўйлагини ечиб, улоқтириб ўт устида узала тушганча қора қорнини мароқ билан силаб ётган Кулдип Каур, менинг саволимни эшитиб хахолай бошлади. Сўнг кулгисини тўхтатиб, болалардан бирига:

— Менинг қутимни келтир-чи!— деди.

Кулдипнинг қутисида ботинка тозалайдиган нарсалар бор эди. Ҳар қайси мой қути устига Кулдип Каурнинг сурати ёпиштирилган эди.

— Энди ўзингникини кўрсат!— деди Кулдип бошқа болага мурожаат қилиб.

Бу боланинг мой қутилари устида газета-журналлардан қирқиб олинган кино актриса Наргиснинг расмлари бор эди.

— Мана бу тентакни биз Наргис деб атаймиз, мана бу — Нами, бу эса — Зария. Биз, шу ердагиларнинг ҳаммаси, ҳар биримиз мой қутичаларимизга бирор кино юлдузининг расмин ёпиштириб, ўзимизни ўшанинг номи билан атаймиз.

— Нега?

— Сабаби шуки, бизнинг тентак мижозларимизга бу нарса ёқади. Биз уларга: «Жаноб, сиз кимни кўпроқ ёқтирасиз: Наргисними, Намиными, Зариянинми, Мадхубаланими?» — деймиз. Қайси артистни кўпроқ ёқтирса ўша ном билан аталган болани чақиради. Бировга Наргис ёқса, иккинчисига Мадхубала ёқади... Биз атиги саккиз кишимиз, ҳаммамиз Чёрч Рейт бекати ёнидаги автобус қўналғасида ўтирамиз. Ишимиз ёмон эмас, ундан ташқари бу хилда ишлаш қизиқарли ҳам.

— Эрон меҳмонхонаси рўпарасида ўтирганингизга полициячи ҳеч нарса демайдими? —сўрадим мен.

— Нима десин у пасткаш? Биз бунинг учун ҳақ тўлаймиз! Шу ерда тунаганимиз учун ҳам алоҳида ҳақ берамиз!— деди қизишиб Кулдип Каур.

У осмонга қараб ётарди, лекин ҳозир ўрнидан сакраб туриб, бармоқларини қарсиллатди-да, ўзини тепага бир нарса отганга солиб ҳаракат қилди. Сўнг у ўзи тасаввур қилган жисмни илиб олди ва кафтини очди, бироқ қўли бўмбўш эди. У жилмайганича яна осмонга қараб ётиб олди.

— Билишимча, — деди менга Наргис,— сен Дарада ботинка тозалайсан, тўғрими? Мен сени «Низдан» меҳмонхонаси ёнида учратгандайман.

— Ҳа, дедим мен. —Бир ҳисобдан мен ҳам тозаловчиман.

— Нега энди бир ҳисобдан бўлар экан? — гапга аралашди Кулдип Каур. У ўтириб олиб менга диққат билан тикилди. — Нега бекитасан, аҳмоқ, очиғини айт, ким бўлиб ишлайсан?

У мени аҳмоқ деб атади. Лекин мен хафа бўлмадим. Аксинча, мени кимдир мақтагандек бўлди. Бу боланинг лабларидан чиққан қўполдан-қўпол «аҳмоқ» сўзидан бутунлай бошқа мазмун келиб чиқди. Мен бу сўзни дўстлик чақириғи деб ҳисобладим ва болалар мени ўз сафларига қўшганликларини англадим.

— Биласанми, — дедим мен. —Бир ҳисобдан мен ҳақиқатдан ҳам тозаловчиман. Фақат мен ботинкаларни эмас, сўзларни тозалайман. Баъзан юзларни, ҳатто, эски, кир терини ҳам тозалайман. Мен уларнинг кирини кетказаман ва мўғор босган бурчакларида нималар қолганини текшираман.

— Топишмоғингни йиғиштир, зангалиш! —бир овоздан бақириб юборишди Наргис ва Нами.— Кимсан, тўғрисини айт?!

— Менинг отим Башан, — дедим мен. —Ҳикоялар ёзиб, газеталарга сотаман.

— О, сен ҳали бабумисан?!— хитоб қилди Нами.

Нами болалар ичида энг кичиги бўлса ҳам қарашлари теран ва ақлли эди. У газета сотувчи бўлгани учун, менга қизиқиб қолди.

— Қайси газетага ёзасан?— сўради у менга яқинроқ сурилиб ўтирар экан.— «Фри пресс»гами, «Сентрал Тейдж»гами ёки «Бомбей Кроникл»гами? Мен ҳамма газеталарни биламан!

— «Шахрах»га ёзаман.— дедим мен.

— «Сахрах?» Бу қанақа газета?

— У Деҳлида чиқади.

— Деҳли босмахонасидами? — Наминнинг кўзлари катта-катта очилиб кетди.

— Яна «Нафис адабиёт»га ҳам ёзаман.— дедим мен унга бундан ҳам кучлироқ таъсир қилиш учун.

— Нима дединг?— хахолади Кулдип Каур.— «Пес адабиёт»? Ҳа-ҳа-ҳа. Менга қара. Нами, бугундан бошлаб ўз номингни ўзгартириб, «Пес адабиёт» қўйиб ол. Мен сенга шундай маслаҳат бераман. Ажойиб ном! Ҳа-ҳа-ҳа!

Болалар обдан кулишиб бўлганларидан кейин мен жиддий равишда:

—«Пес адабиёт» эмас, «Нафис адабиёт». У Деҳлида чиқади, жуда яхши газета.— дедим.

— Вой, аблаҳ-ей, роса кулдирдинг-а.— деди кулги аралаш бошларини чайқаб Наргис.— Майли, «Нафис адабиёт» бўла қолсин. Бизга барибир. Биз газета ўқимаймиз. Биз кун кўриш учунгина газета сотамиз.

— Ҳа,— деди Кулдип Каур кўз ёшларини арта туриб.— кўринишингдан мен сени ҳеч қачон ёзувчи деб айтмас эдим. Сенинг биз исқиртлардан фарқинг йўқ. Ҳа-ҳаҳа!

Уларнинг ҳаммаси яна бошқатдан қотиб-қотиб кула бошлашди. Менинг уларга қўшилиб кулишдан бошқа иложим йўқ эди.

Бирдан Кулдип Каур кулгусини тўхтатиб:

— Сенга неча пул... Сен ёзган ҳикояларингга неча пул оласан?— деб сўради жиддий.

— Тахминан сен қанча пул ишласанг мен ҳам шунча пул оламан. Кўпинча бир тийин ҳам ололмайман. Ҳикоя ёздимми, редакторга олиб бораман. У ҳикояни олиб менга раҳмат айтади, бироқ менга пул бермайди. Бундай тартиб газетанинг гуллаб-яшнашига ҳисса қўшади.

— Ундай бўлса нега сен бу бўлмағур иш билан шуғулланасан? Нега бизларга ўхшаб ботинка тозаламайсан? Сенга айтадиган гапим шу: сен ҳикоя-пикоя ёзишни ташла, бизнинг олдимизга кел. Биз сени жон-дилимиз билан ўз тўдамизга қўшиб оламиз ва сени Бадбекха Латиф деб атаймиз. Келишдикми? Қўлингни бер!— шундай деб Кулдип Каур қўлимни қаттиқ сиқди.

— Лекин шуни билиб қўй, ҳар куни полициячига тўрт анна пул бериб турасан. Бордию, сен бирор кун шу пулни ишлай олмасанг, у ҳолда... ҳеч кимнинг сен билан иши бўлмайди, қаердан топсанг ўша ердан топаверасан, ўғирласанг ҳам, тўрт анна беришинг шарт. Бундан ташқари, бир ойда икки марта полиция участкасида ўтириб чиқишга ҳам тўғри келади.

— Нега энди?

— Сабабини биз ҳам билмаймиз. Ҳар қайсимиз полициячига тўрт аннадан бериб турсак ҳам барибир бир ойда икки марта бизни ушлаб участкага олиб боради. Унинг тартиби шунақа. «Нима ҳам қила олардим»,— дейди у.

— Ҳа, майли, бир ойда икки марта полиция участкасига...

— Бир ойда бир марта судга борасан. У ерда сенинг ишингни кўришади ва икки ёки уч рупий жарима тўлашга ҳукм қилишади,

— Нима учун? Ахир, мен полициячига тўрт анна бераманку?

— Э, дўстим, полициячи ҳам кун кўриши керак-да. Тушунмайсанми деймани, «Пес адабиёт?-»

— «Пес адабиёт» ҳаммасига тушунади, —дедим мен Кулдип Каурга айёрона кўз қисиб ва иккимиз хахолай бошладик.

Шу пайт олдимизга Мадхубала ва Кокку келишди. Улар терлаб-пишиб кетишган, зўрға нафас олишар эди.

— Қалай, қорин оғриғи босилдими?— сўрадим мен Мадхубаладан.

— Босилди, бироқ жуда ҳам қорним очиб кетди,

— Менинг ҳам,— деди Наргис.

— Яна Эрон паловидан еймизми?— таклиф қилди Нами.

— Кейин яна қорин оғрийди. —деди Кулдип алам билан.— яна югурамиз, яна қорнимиз очадими?

— Мен икки пайса бера оламан, — деди Нами.

— Мен бир анна қўшаман.—дедим мен.

Ҳар ким қўлида борини берди. Тўрт анна тўпланди. Намини паловга юбордик. Бунинг сабаби, биринчидан, унинг ҳаммадан кичкиналиги бўлса, иккинчидан ресторан ошпази уни ёқтирар, шунинг учун унга икки кишилик овқат ўрнига уч кишилик ёки ундан ҳам кўпроқ бериб юборар эди.

Нами кеттандан кейин мен болалардан

— Сизлар ҳар куни шу ерда тунайсизларми?— деб сўрадим.

— Ҳа. Мадхубаладан бошқа ҳаммамиз шу ерда тунаймиз, — жавоб берди Кокку.— Мадхубала, одатда уйида тунайди, бироқ бугун у биз билан қолди.

— Қаерда турасан? сўрадим мен Мадхубаладан.

— Сайенда, онам билан...

— Отанг-чи?

— Отам? Отамни мен қаердан билай? Эҳтимол, қўшни кўчалардаги сетхлардан бирндир.

Бирин-кетин ҳамма болалар жим бўлиб қолишди. Худди уларнинг юзига биров шапалоқ ургандай, сўниқ ўтиришарди. Суянчиғи, ота-онаси, уй-жойи ва номи бўлмаган, меҳр-муҳаббатдан маҳрум бўлган бу болалар ўз вақтларини кинофильмлардаги ашулалар билан чоғ қилишар эди.

Мен сенга ошиқман,
Сен менга ошиқ,
Иккимизни ўртар
муҳаббат....

Қаердасан, эй менинг севгилим? Қани менинг отам? Қани онам? Қани акаларим? Қаердасиз, кимсиз? Нега сиз мени оламга келтирдингиз, бир умр калтаклар ва ҳақоратларга чидамоқ учун шафқатсиз тош йўлларда ташлаб кетдингиз?

Ранглари ўчиб, юзлари сўниққан болалар сиймоси даҳшатдан буришди. Улар бир-бирларининг қўлларини ушлаб, бир-бирларининг пинжига киришди. Уларнинг мадад кутадиган жойлари йўқ. Ҳозир уларни ҳар бир уй, ҳар бир кўча қўрқитар эди. Уларнинг назарида бу уйлар гўё уларнинг устига йиқилиб, мажақлаб ташлайдиган ёвуз махлуқ бўлиб кўринар эди. Бу даҳшат уларни қўлни-қўлга бериб бир-бирларидан мадад кутишга мажбур қилди.

Ҳозир улар менинг назаримда чангалзорда адашиб қолган ёш болалардай аянчли ва ғариб бўлиб кўринишди. Менга Бомбей илгаридан шаҳар бўлиб эмас, инсон зотининг номаълум фарзандлари беҳисоб ва чалкаш кўчаларида ўзига йўл қидириб юрган чангалзор бўлиб кўринар эди. Йўл топа олмаганлар биринчи учраган дарахт тагига ўтириб, кўзларини юмар эдилар.

Бироқ энди мен бундай эмаслигини биламан. Бомбей чангалзор эмас. Бомбей шаҳар. Ҳатто, унда муниципалитет ҳам бор дейишади. Унда кўчалар, бозорлар, магазинлар, йўллар ва уйлар, хуллас, юксак маданиятли шаҳарларга хос ҳамма нарса бор. Мен бу шаҳарни севаман, мен бу шаҳар олдида тиз чўкаман. Мен жуда кўп биноларни, ҳайкалларни, майдонларни, бозорларни биламан ва уларни чин қалбимдан севаман. Бироқ Бомбейда қанчадан-қанча боши берк кўчалар, қанчадан-қанча охири номаълум йўллар, қанчадан қанча бошпанасиз болалар борлигини ҳам айтмай туролмайман.

Нами келиши билан бизнинг жимлигимиз бузилди. У олдимизга ҳарсиллаб уч кишилик эрон паловини кўтарганича югуриб келди. Паловдан хушбўй ҳид таралар эди.

Нами паловни чим устига қўйиб, бизнинг олдимизга ўтирганда унинг кўзлари жиқ-жиқ ёш эканлигини кўрдик.

— Нима бўлди? — сўради Кулдип Каур.

— Ошпаз мана бу еримга жуда қаттиқ урди,— деди бола кўз ёшларини ютиб ўнг юзини кўрсатар экан. Юзида каттакон қизил доғ ловиллаб турар эди.

— Разил аблаҳ! — сўкинди Кулдип Каур.

Болалар паловни ейишга киришдилар.

Русчадан Сиддиқа АЪЗАМОВА таржимаси.

(ОХИРИ. Боши газетанинг ўтган сонида).

РЕСПУБЛИКА «ГАСТРОНОМ» КОНТОРАСИГА

сотувчилар, кассирлар, шогирдлар, ишчилар фаррошлар (Тошкент шаҳар магазинларига)

КЕРАК

8-10 синф ҳажмида маълумотли 16 дан 24 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси, 25-уй, кадрлар бўлими, Телефон В-3-42-03.

11-«Высотстрой» қурилиш трестининг 2-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

дурадгорлар, монтажчилар, ғишт терувчилар, бетончилар

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади, оилалилар 2 йил ичида уй билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пахтакор кўчаси, 5-уй, кадрлар бўлими.

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» МАХСУС ТРЕСТИНИНГ «ЭЛЕКТРОМОНТАЖ-1» ТОШКЕНТ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

монтажчи-электромонтёрлар, кабель ётқизишга ишчилар, электромонтажчи касбига ўқиб чиқувчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев район, Черкасский кўчаси, 26 уй, кадрлар бўлими (3, 13 трамвай, 28, 50, 86 автобусларнинг «7 почта» бекати, 1, 2, 4, 20, 22, 41, 74, 78; 47 автобусларининг «Салор» бекати).

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИГА

3-4 разрядли дурадгорлар, 3 разрядли слесарлар, тунукачилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ўзбекистон кўчаси, 25-уй.

Радио

20 ИЮЛЬ
ШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Музикали глобус (ўзбекча) **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча) **19.20** Область театрлари артистларининг концерти. **20.00** «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш такрорланади. **21.00** «Қардош социалистик мамлакатларда» деган эшиттириш (ўзбекча). **21.10** «Қишлоқ радиоклубида» (ўзбекча). **22.20** «Шанба оқшомида» деган концерт (ўзбекча). **23.10** Дам олиш концерти.

21 ИЮЛЬ
ЯКШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.45** «Оила ва мактаб» циклидан эшиттириш. **8.25** Металлургия ходимлари учун концерт. Ўзбекистон эстрада оркестрининг янги программаси. **9.30** Ўзбек халқ куйлари **10.30** «Оловнорлар» деган эшиттириш (ўзбекча) **10.40** Шарқ куйлари. **11.15** «Табассум» радиожурнали. **12.15** «Эрталабки салом!» (Москва). **13.30** Совет эстрадаси таниқли артистларининг концерти. **15.00** «Саволларингизга жавоблар» (ўзбекча). **15.10** Ўзбек куйлари **15.50** Металлурглар кунига бағишланган эшиттириш (русча) **16.10** Металлургларнинг талабларига мувофиқ концерт. **17.40** Экран янгиликлари. **18.00** Музикали салом (ўзбекча). **18.40** Моцарт 11-ре мажор симфонияси **19.20** СССР санъат усталарининг концерти. **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **20.30** Енгил куйлар (ўзбекча). **21.00** «Дунё харитаси олдида» (ўзбекча). **21.10** «Севги сатрлари» деган лирик концерт (ўзбекча). **22.20** «Табассум» радиожурнали. Такрорий эшиттириш **23.10** «Таниш куйлар ва қўшиқлар».

22 ИЮЛЬ
ДУШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Чолғу куйлари. **8.25** Ёш ижрочилар концерти **9.15** «Идеология ва ҳаёт» (ўзбекча). **9.30** Қўшиқлар (ўзбекча). **9.50** «Лениндан пакет» (тожикча). **10.30** Ўзбек опералардан парчалар. **11.15** «Рентабеллик асосида» циклидан эшиттириш (русча). **11.25** Экран куйлари (ўзбекча). **12.15** «Дўстлик садоқати». Польша радиосининг эшиттириши **13.30** Куйлардан—куйларга (русча). **16.10** «Д. Пуччинининг «Чио-Чио-сан» операсининг яратилиш тарихи» деган эшиттириш (ўзбекча). **16.50** «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). **17.00** Татар куйлари. **17.20** «Ажойиб киши» деган очерк (қозоқча). **18.00** В. И. Лениннинг туғилган кунининг 100 йиллиги олдидан. Тарих фанлари кандидати С. Ориповнинг «Революцион фан дарғаси» деган суҳбати (ўзбекча). **18.10** Классик қўшиқлар (ўзбекча). **19.20** Республика областлари театрлари артистларининг концерти. **20.00** «Совет Ватани посбони». «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. **22.30** Театр микрофон олдида. Ҳамза номли театрнинг «Қутлуғ қон» спектаклининг монтажи. **23.40** Концерт (ўзбекча).

ТЕЛЕВИЗОР

20 ИЮЛЬ
ШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.00 Болалар учун. «Қувноқ минутлар». **19.30** Ўзбек ва рус тилларида телевизион янгиликлар. **19.55** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». **20.55** Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар. **22.15** «Голубой огонёк»нинг металлурглар кунига бағишланган почтаси. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** И. С. Тургенев «Текинхўр». Пушкин номидаги Ленинград Академик драма театрининг спектакли. **02.00** Москва эшиттиришларининг охири.

21 ИЮЛЬ
ЯКШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 10.00 Маяковский болаларга. Шоир туғилган кунининг 75 йиллигига бағишланган эшиттириш. **10.30** Аркадий Гайдар қаҳрамонлари — экранда.

Ўзбек тилида: 12.00 Болалар учун. «Ёш техниклар». **12.20** «Эртак кетидан эртак». «Доно Аёз». **13.20** «Оқ йўл зангори». Бадиий фильм. **14.35** Буни ҳар ким билиши керак. **18.55** Эшиттиришлар программаси **19.00** Металлурглар кунига бағишланган эшиттириш.

Рус тилида: 19.50 «Ахборот» информацион программаси. **20.20** «Кул босган кўр». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 21.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Миниатюралар телевизион театри. **22.25** «Ахборот» информацион программаси. **22.55** «Аброр Ҳидоятов». Тошкент телестудияси ишлаган телефильм премьераси, (рус тилида). **23.30** Афсона ва куйлар.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.10 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун физикадан машғулот. **11.00** Химиядан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.00 Болалар учун. Эрталабки гимнастика машғулотлари. **12.15** Телевизион янгиликлар. **12.30** Ўқувчилар учун. «Будильник». **13.00** Телевизион эшиттириш. **13.30** Санъат оламида. «Рус усталарининг этюдлари». **14.00** Усмирлар учун «Изловчилар» деган эшиттириш. **15.00** Интервидение. Ўқувчилар учун. «Бизнинг лагеримизда». **15.30** «Хотин-қизлар, сизлар учун» Тележурнал. **16.00** СССР халқлари атласи. Белоруссия ССР. **17.00** Эфирда «Молодость»— «Горизонт». **18.00** Музикали киоска. **18.30** Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. Ульяновск танкчилар билим юртидан репортаж. **19.00** Рангли телевидение программаси. **20.30** Телевизион календарь. Бугун металлурглар куни. **21.00** Интервидение. Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар. **22.15** Зангори экран ҳафталиги **22.30** «Етти кун». Халқаро программа. **23.15** М. Авезов. «Абай». Лермонтов номидаги Олмаота Давлат рус драма театрининг спектакли. **02.30** Москва эшиттиришларининг охири.

22 ИЮЛЬ
ДУШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.35 Эшиттиришлар программаси. **19.00** «Орзу» телепрограммаси (ўзбек тилида). **Рус тилида: 19.30** Болалар учун. «Ҳайвонлар цирк майдонида». Кинофильм. **19.40** Телевизион янгиликлар. **19.55** «Советский воин». Киножурнал. **20.05** Ўзбекистон диёрининг милицияси. **21.10** Эшиттиришлар программаси. **Ўзбек тилида: 21.15** Телевизион янгиликлар. **21.30** Пахтакорлар учун. «Ҳосилни машина билан йиғиб териб оламиз». **21.50** «Ярим аср йилномаси» циклидан берилаётган кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1944 йил ҳақидаги серияси. **22.45** Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари Тошкент конференциясининг X йиллиги олдидан. Телевизион театр. Лакшми. «Аёл қалби» (2-қисми).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Душанба телестудиясининг эшиттиришлари.

КИНО

20 ИЮЛДА

Сирли халат (эрталаб соат 10 да). **Фантомас Скотланд-Ярдга қарши** (кеч 6 да): — САНЪАТ САРОЙИ.

Деразадаги қиз — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Жонсараклар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ номли.

Жонсараклар — «РАКЕТА», «ХИВА».

21 ИЮЛДА

Сирли халат (эрталаб соат 10 да). **Фантомас Скотланд-Ярдга қарши** (кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да). **Сангам** (кеч соат 8 да):— САНЪАТ САРОЙИ.

Деразадаги қиз — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Ҳиндлар суянчиғи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Жонсараклар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ номли.

«Жонсараклар — «РАКЕТА» «ХИВА».

ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА

29 июлдан

янги, рангли, кенг экранли

„УНУТИБ БЎЛМАЙДИ"

бадиий фильм

ПРЕМЬЕРАСИ

«Мосфильм» киностудияси маҳсулоти

Сеанслар: эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, кеч 5 ярим ва 9.15 минутда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Справкалар учун телефонлар: 4-21-74, 4-20-34.

«ГИПРОНИИПОЛИГРАФ» СОЮЗ ИНСТИТУТИ ФИЛИАЛИГА

лойиҳачи инженер-техниклар мутахассислиги бўйича: конструкторлар: қурувчилар, механиклар; технологлар: полиграфчилар, электрчилар вентиляция ва иситиш бўйича, сув таъминоти ва канализация, инженерлар: сантехниклар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича, сметачилар, архитекторлар, иқтисод-техникага асослаш бўйича иқтисодчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — 1 етакчи категория бўйича.

Мурожаат учун ардес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 15-уй, кадрлар бўлими.

«Главташкентстрой»нинг 9-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

трест бош бухгалтери, қурилиш бошқармалари бош бухгалтери, катта бухгалтер-ревизор, катта бухгалтер, машинистка, қурувчи-инженерлар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Ёлғизлар ётоқхона, оилалилар икки йиллик муддатда квартира билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Толстой кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводи базасидаги

14 ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1968-1969 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликка

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металл бўйича токарлар, механик-йиғув ишларига слесарлар, счёт-ҳисоблаш тузатиш ва фойдаланиш ишлари бўйича механик, саноат жиҳозларини тузатиш бўйича слесарь газ ва электр пайвандчи (дипломли), саноат электр жиҳозларини тузатиш бўйича электрослесарь, темирчи, қуювчи-формовкачилар (рангли ва қора металлар), фрезерчи.

14—15 ёшдагилар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати 1—2 йил.

Ўқиш даврида ўқувчилар давлат таъминотига ўтадилар (айрим мутахассисликни эгалловчи ўқувчиларга стипендия берилади).

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида ўқиш даври узилмаган меҳнат стажи ҳисобланади.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак:

маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 6 фотосурат (3x4 ҳажмида), автобиография, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, мактабдан характеристика

Ўқишлар 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ҳамза район, Сельмашская кўчаси, 14 (4, 13, 14 трамвай, 3, 8, 10, 16, 21, 48 автобусларнинг «Ташсельмашская» бекати). Телефонлар: Е-6-20-81, Е-6-84-44

БИЗНИНГ АДРЕС:

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй,

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ.

Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09: масъул секретарлар —33-27-22: партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42: саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03: адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55: хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70: фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2504. Р. 14862

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-65

20 ИЮЛЬ, 1968 Й.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.